

Voorblad

**Subsidie aanvraag project Huiswerkbegeleiding (HWB)
15 juni 2021**

Aan gemeente Nijmegen

**t.a.v. Nevin Tosun
afdeling Onderwijs**

Van Stichting Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid

**Wouter van Balveren, manager innovatie
Bert Hogemans, directeur-bestuurder**

Subsidie aanvraag pilotproject Huiswerkbegeleiding (HWB), 15 juni 2021
Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid

Aanleiding:

Huiswerkbegeleiding heeft de afgelopen jaren een grote vlucht genomen.¹ Onder ouders en kinderen is een toenemende vraag naar extra begeleiding waarneembaar. Steeds meer scholen bieden leerlingen die dat nodig hebben de mogelijkheid om onder begeleiding op school te werken aan huiswerk, de voorbereiding van toetsen en/of examens. Aangezien het hier (meestal) om betaalde activiteiten gaat, kan niet elk gezin zich deze begeleiding veroorloven.

Bibliotheken pakken steeds vaker een rol in deze ontwikkelingen², de bibliotheek Gelderland Zuid heeft contact met collega bibliotheken in het land die ervaringen met ons delen.

De bibliotheek Gelderland Zuid heeft in haar Strategisch Beleidsplan³ vastgelegd dat jongeren tot een van de focusdoelgroepen behoren. De bibliotheek biedt al langere tijd (zelf)studieplekken aan en wil deze dienstverlening uitbreiden en verbeteren door huiswerkbegeleiding aan te bieden. Hiermee wordt een doelgroep bereikt die geen gebruik maakt van commerciële aanbieders. Het wordt aanvullend op het reeds bestaande aanbod in de stad. De huiswerkbegeleiding vindt plaats tegen lagere tarieven, op andere momenten (onder andere weekends en zondagen) en op andere plaatsen (dicht bij huis, in de wijken, in laagdrempelige leeromgevingen als bibliotheken) dan dat de huidige commerciële aanbieders doen.

Het college voert de motie van D66 'Meer kansengelijkheid in het Nijmeegs Onderwijs' uit, zie bijlage 1.

Projectnaam:

Pilot Huiswerkbegeleiding (HWB)

Aanloop:

Er zijn vanaf februari 2021 gesprekken geweest tussen de gemeente Nijmegen (onderwijs, cultuur en Armoede-welzijn), de bibliotheek Gelderland Zuid, stichting Leergeld, aanbieders van Huiswerkbegeleiding/Bijles en scholen.

We constateren dat:

- er op basis van verschillende signalen vanuit wijkteams, Stichting Leergeld, e.d. behoefte is aan extra ondersteuning in huiswerkbegeleiding;
- er een toegankelijke leeromgeving is waar leerlingen terecht kunnen, zoals een bibliotheek;
- de bibliotheken, met name de vernieuwde en grotere Nijmeegse vestigingen, voor (onder andere) jongeren steeds vaker een plek zijn om te verblijven en dat de bibliotheek de laatste jaren al actief studieplekken aanbiedt tijdens examenperiodes (project Study Share);

¹ Trouw 26-1-2018 Betaalde bijles neemt grote vlucht <https://www.trouw.nl/nieuws/betaalde-bijles-neemt-grote-vlucht-een-op-de-drie-scholieren-spijkert-bij~b206ec0e/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Het Parool 8-5-2017 Kansenongelijkheid in huiswerkbegeleiding: <https://www.parool.nl/nieuws/experts-vrezen-ongelijkheid-door-populariteit-examentraining~b9889d76/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

² Bibliotheek Den Haag <https://www.bibliotheekdenhaag.nl/jeugd/huiswerkbegeleiding.html>

Bibliotheek Haarlemmermeer <https://www.studiebieb.nl/>

³ Strategisch Beleidsplan OBGZ <https://www.obgz.nl/over-ons/beleid/beleidsplan.html>

- het meer een algemeen aanbod zou moeten worden;
- dat er toegankelijke huiswerkbegeleiding geregeld zou moeten worden zodat leerlingen uit achterstandsituaties ook de mogelijkheid krijgen om huiswerk te maken en geen achterstanden oplopen.
- de pilot gefaseerd moet gebeuren;
- de behoefte met name ligt bij kinderen van PO groep 8 & voortgezet onderwijs leerlingen. In het kader van gefaseerd starten zouden we ons in eerste instantie focussen op leerlingen van brugklas 1 en 2;
- we de intentie hebben om met het nieuwe schooljaar (2021-2022) te starten met een pilot;
- we ons eerst focussen op huiswerkfaciliteiten en huiswerkbegeleiding en we gaan onderzoeken of het verzorgen van bijlessen ook een wenselijke en haalbare stap zal zijn.
- we de subsidiegelden willen besteden aan een brede toegankelijke voorziening, het is daarna de taak van Stichting Leergeld om per kind te beoordelen of het noodzakelijk is dat zij de kosten voor deze huiswerkbegeleiding vergoeden;
- we het niet groot moeten aanpakken, niet meteen op een grote doelgroep moeten richten.

Project doel:

Leerlingen kunnen al in een aantal van onze bibliotheken terecht om (zelfstandig) te studeren. Met deze pilot breiden we het aantal plekken en locaties uit en voegen we daarbij begeleiding toe.

Doel A

VO-leerlingen uit Nijmeegse gezinnen een rustige plek bieden om aan hun huiswerk te werken onder begeleiding (huiswerkbegeleiding), tegen een betaalbaar tarief, waarbij leerlingen uit minderekapitaalkrachtige gezinnen kosteloos of tegen gereduceerd tarief kunnen deelnemen (screening door Stichting Leergeld en zij betalen dan eventueel voor deze leerlingen).

Doel B

We willen daarnaast in dit project onderzoeken of het wenselijk en haalbaar is om VO-leerlingen uit Nijmeegse gezinnen hulp te bieden bij verdiepende en inhoudelijke vragen over hun schoolvakken (studiebegeleiding en bijles).

Doelgroep:

Scholieren op het VO die in de gemeente Nijmegen wonen. We denken in eerste instantie aan leerlingen uit klas 1 en 2 en willen dit vervolgens (bij succes) uitbreiden.

We willen met een groepje starten bij vijf leerlingen per dagdeel, we gaan huiswerkbegeleiding bij voorkeur aanbieden op zes dagdelen en bereiken dan minimaal 30 (niet unieke) leerlingen per week.

We streven overigens in de pilot naar een hoger aantal, te weten 7 tot 10 leerlingen per dagdeel en dus 42 tot 70 (niet unieke) leerlingen per week.

Beoogde resultaten, wat is er na afloop opgeleverd / gerealiseerd:

Na afloop van de pilot weten we:

- of er vraag is / gebruik wordt gemaakt van de huiswerkbegeleiding en studiebegeleiding in de bibliotheek
- of we de juiste doelgroep bereiken (voor alle scholieren, maar zeker ook voor leerlingen die commerciële vormen van huiswerk/ studiebegeleiding niet kunnen betalen).
- of de deelnemers baat hebben bij deze vorm van begeleiding (zijn ze erop vooruit gegaan?)

- of we willen en kunnen uitbreiden naar:
 - a) meer studieplekken per vestiging
 - b) meer vestigingen
 - c) een bredere doelgroep (jongeren leerlingen uit groep 8 van het primair onderwijs en oudere leerlingen)
- of de samenwerking met het gekozen huiswerkinstituut naar wens is
- of de samenwerking met het voortgezet onderwijs goed loopt en waar er eventueel verbeteringen mogelijk zijn
- of meer jongeren de bibliotheek hebben leren kennen als inspirerende plek waar je plezierig kunt studeren (leerlingen krijgen een gratis bibliotheekabonnement en worden betrokken bij- en uitgenodigd voor jongeren activiteiten)

Locaties:

We kiezen ervoor de huiswerkbegeleiding van de bibliotheek te laten plaatsvinden in wijken waar in verhouding meer kwetsbare jongeren wonen.

We vinden de fysieke verbinding met onze Nijmeegse bibliotheken belangrijk (Zwanenveld en Hatert). Op de plekken waar we geen bibliotheekvestiging hebben, zullen we de bibliotheekfunctie uitoefenen (Bijvoorbeeld in Lindenholt waar we al diverse activiteiten verzorgen in het wijkcentrum).

Huiswerkbegeleiding van de bibliotheek onderscheidend:

Het project Huiswerkbegeleiding van de bibliotheek is anders dan de bestaande aanbieders. Zo gebruikt Futsal Chabbab sport (voetbal) als middel om jongeren te bereiken, uit te dagen en te (ver)binden. Het inzetten van rolmodellen (voorbeeldfiguren) uit de doelgroep, bijvoorbeeld als vrijwilliger, is ook de intentie van de bibliotheek. Daar maken we gebruik van de ervaringen van Futsal Chabbab en van huiswerkprojecten in andere steden.

Commerciële aanbieders van Huiswerkbegeleiding en bijles werken vaak op school, bijvoorbeeld in leegstaande klaslokalen. De bibliotheek is een neutrale plek in het leven van de jongeren. Een plek waar persoonlijke ontwikkeling, taal- en digitale vaardigheden centraal staan. Een plek die inspirerend is, waar je nieuwe leeftijdsgenoten ontmoet en tegelijkertijd een plek die ruimte en rust geeft of je te focussen. Zeker als je dat door omstandigheden thuis niet kunt.

Het project onderscheidt zich niet alleen in aanpak en locatie, maar ook in de keuze van andere (dan gebruikelijke) dagdelen. Zo zal er op zondagen huiswerkbegeleiding verzorgd worden, een dag die (zo blijkt uit ervaringen in andere steden) populair is bij de doelgroep en waarin door huidige aanbieders niet wordt voorzien.

We verwachten dat het project een goede aanvulling zal zijn op het bestaande aanbod in de stad.

Samenwerkingspartners:

Gemeente Nijmegen (opdrachtgever)

Bibliotheek Gelderland Zuid (penvoerder), vestigingen Zwanenveld, Hatert

Wijkcentrum Lindenholt

Stichting Leergeld Nijmegen

Stichting 'Scoren Doe Je samen' / VOF Futsal Chabbab (adviseur)

Nijmeegse VO scholen uit het netwerk van de bibliotheek

Huiswerkinstituut *Stichting Leren voor de Toekomst*.

Looptijd pilot project HWB:

Hier zijn twee scenario's mogelijk, te weten:

Scenario 1.

September 2021 – februari 2022 (korte pilot)

Op drie locaties, op iedere locatie 2 dagdelen, totaal 6 dagdelen per week.

Per dagdeel minimaal 5 leerlingen, dat zijn 30 (niet unieke) leerlingen per week.

Scenario 2.

September 2021 – juni 2022 (pilot van 1 schooljaar)

Op drie locaties, op iedere locatie 1 dagdeel, totaal 3 dagdelen per week.

Per dagdeel minimaal 5 leerlingen, dat zijn 15 (niet unieke) leerlingen per week.

De hoogte van de subsidieaanvraag en het bereik van het aantal leerlingen is in beide scenario's gelijk, echter scenario 1 duurt 6 maanden.

Scenario 1 (korte pilot) heeft onze voorkeur, omdat het ons verstandig lijkt om na 6 maanden te evalueren en het project bij te stellen waar nodig. Vanaf maart 2022 zou er dan bij voldoende enthousiasme en positieve beoordelingen een aangepast vervolgproject kunnen starten, met uitbreiding in (bibliotheek)locaties, uitbreiding in aantallen jongeren en uitbreiding in doelgroepen (bv. groep 8 en klas 3, 4 en 5).

Start- en einddatum:

Vorbereidingen februari – juni 2021

Vorbereidingen pilot juni – augustus 2021

Pilot bij keuze scenario 1: september 2021 – februari 2022

Pilot bij keuze scenario 2: september 2021 – juni 2022

Bij scenario 1 is er in februari 2022 een evaluatie en mogelijk vanaf maart 2022 een vervolg voor de rest van het schooljaar.

Coördinatie en uitvoering van het project:

Binnen de bibliotheek Gelderland Zuid ligt het opdrachtgeverschap voor dit project bij de manager innovatie (Wouter van Balveren). In eerste instantie zal de programma-coördinator vo-mbo (Linda Vogelesang) als projectleider / coördinator optreden. Deze projectleider zorgt voor afstemming met zowel het huiswerkinstituut, de scholen als ook de interne betrokkenen van de bibliotheek. De uitvoering van dit project is in handen van de verschillende teams van de afdeling Dienstverlening. Medewerkers van de teams educatie, klantadviseurs en programmamakers zullen samenwerken.

Het begeleiden van jongeren is een vak apart, dit moet in de kern door mensen gebeuren met kennis en ervaring op dit vlak. Als het gaat om bijles dan is inhoudelijke vak kennis een must. Bij het begeleiden van leerlingen tijdens studeren en het maken van huiswerk, zijn pedagogische en didactische vaardigheden belangrijk. Door alléén vrijwilligers kan dit project niet gerealiseerd worden, ook niet al zouden dat allemaal gepensioneerde leerkrachten of studenten van lerarenopleidingen zijn. Dit is te kwetsbaar, niet altijd voldoende van kwaliteit en tot slot is het aantal vrijwilligers van de bibliotheek als gevolg van de coronacrisis sterk teruggelopen. Educatie medewerkers van de bibliotheek kunnen dit project niet zomaar 'erbij' doen. Allemaal redenen om met een ervaren huiswerkinstituut te gaan werken. Waar Leren voor de Toekomst werkt met vrijwilligers, worden zij door hen begeleidt.

In de aanloop van deze aanvraag zijn er gesprekken gevoerd met een groot aantal aanbieders van huiswerkbegeleiding. Op basis van onderzoek spraken drie organisaties ons het meest aan, te weten Toptutors, Fit4Talent en Leren voor de Toekomst. De gespreksverslagen van die drie clubs zijn gedeeld met betrokkenen (zoals gemeente Nijmegen en Leergeld).

Uiteindelijk kiest de bibliotheek er voor om te gaan werken met Stichting Leren voor de Toekomst (www.lerenvoordetoeekomst.nl) Deze organisatie heeft ruime ervaring binnen enkele bibliotheekorganisaties (zoals Utrecht en Arnhem). Ook hebben ze van alle verschillende aanbieders de beste toegang tot de doelgroep kwetsbare jongeren waar we

als bibliotheek soms nog ver vanaf staan. Wat ons ook aanspreekt is dat er gewerkt wordt met rolmodellen.

Omschrijving van het project:

Op verschillende dagen in de week (zowel werkweek als weekend) kunnen leerlingen in bibliotheek Zwanenveld en bibliotheek Hatert en in het wijkcentrum Lindenholt onder begeleiding aan hun huiswerk werken en/of hulp vragen (leren leren en/of inhoudelijke hulp bij de specifieke vakken). Ze kunnen hierbij gebruik maken van de expertise van de educatief geschoolde begeleider(s). Dit zijn mensen van Stichting Leren voor de Toekomst die de benodigde kennis en ervaring hebben om scholieren van hulp te voorzien.

Leerlingen schrijven zich in via Stichting Leren voor de Toekomst. Zij regelen de inschrijving en begeleiding van de leerlingen. Zij factureren de leerlingen, en voor gezinnen die daarvoor in aanmerking komen wordt de ouderbijdrage vergoed door Stichting Leergeld.

De bibliotheek faciliteert de ruimte en zorgt voor afstemming met de opdrachtgever (gemeente Nijmegen) en het huiswerkinstituut. De bibliotheek coördineert het project en zorgt voor de bemensing van het project, onder andere door vrijwilligers te werven, te scouten en te begeleiden. Tot slot zorgt de bibliotheek voor de marketing en de afstemming met het onderwijsveld.

Waar:

(Indien er gekozen wordt voor scenario 2 dan op iedere locatie slechts één dagdeel.)

- In **vestiging Zwanenveld**:

Op donderdagmiddag en zondag (o.v.b)

- In **vestiging Hatert**: na herfstvakantie (i.v.m. verbouwing)

Op dinsdagmiddag en zaterdag (o.v.b.)

- In **wijkcentrum Lindenholt**:

Twee middagen in overleg.

Begroting en Dekkingsplan:

Uitgaven	Aantal uur	Kosten per uur	Totaal
Management (oa. afstemming met partijen, ontwerpfasen en evaluatie)	80	€ 81	€ 6.480
Programma coördinator (oa. samenwerking met huiswerkinstituut, uitvoeringsfase en evaluatie)	200	€ 71	€ 14.200
Huisvestingskosten huur (o.a. extra openingstijden). Scenario 1 ong. 20 weken x 6 dagdelen; scenario 2 ong. 40 weken x 3 dagdelen.	120 dagdelen	€ 150 per dagdeel	€ 18.000
Herinrichting studieruimtes (vestigingen Hatert en Mariënborg geschikt maken voor project)	<i>Eenmalig, ook ten gunste voor vervolprojecten</i>		€ 18.000
Kosten tbv studiematerialen, laptops, iPads, etc.	<i>Eenmalig, ook ten gunste voor vervolprojecten</i>		€ 10.000
Marketing campagne doelgroep	45	€ 57	€ 2.565
Drukwerk en socials kosten Marcom			€ 6.500
Onvoorzien			€ 1.505
		Totaal	€ 77.250

Kosten voor de huiswerkbegeleiding worden door de aanbieder Stichting Leren voor de Toekomst gefactureerd aan de ouders. Voor gezinnen die dit niet (volledig) kunnen betalen, draagt Stichting Leergeld de kosten. Stichting Leergeld heeft voor dit project een financiële toezegging van een vermogende particulier van € 20.000 per jaar voor een periode van vijf jaren.

Stichting Leren voor de Toekomst moet nog bepalen wat de huiswerkbegeleiding exact zal gaan kosten, maar in vergelijkbare steden kost het 40 euro per maand.

Stichting Leergeld moet nog bepalen tot welk bedrag de huiswerkbegeleiding wordt vergoed. Stichting Leergeld heeft tot op heden nog geen huiswerkbegeleiding of bijles vergoed en is voornemens dat nu in het kader van dit project te gaan doen (en doet dat niet voor de duurdere commerciële aanbieders.)

Inkomsten	Totaal
Eigen bijdrage bibliotheek aan herinrichting studieruimtes (vestigingen Hatert en Mariënborg geschikt maken voor project)	€ 9.000
Eigen bijdrage bibliotheek aan kosten tbv studiematerialen, laptops, iPads, etc.	€ 5.000
Eigen bijdrage bibliotheek aan drukwerk en socials kosten Marcom	€ 3.250
Gevraagde bijdrage gemeente Nijmegen	€ 60.000
Totaal	€ 77.250

Bijlagen:

Bijlage 1

D66 Nijmegen heeft een motie ingediend waarbij ze in nauwe samenwerking met de Bibliotheek Gelderland Zuid huiswerkbegeleiding wil opzetten om kansenongelijkheid tegen te gaan.

In hun motie verzoeken ze het college om:

- *in nauw overleg en samenwerking met de bibliotheek Gelderland Zuid en conform het voorbeeld in Den Haag een pilot op te zetten voor huiswerkbegeleiding;*
- *samen met de bibliotheek en de Nijmeegse po- en vo-scholen te bepalen op welke scholen en in welke wijken de behoefte het grootst is om zodoende geschikte wijken voor de pilot te selecteren en in die wijken geschikte locaties te vinden;*
- *de kosten voor de pilot eenmalig te dekken uit de onderwijsbegroting;*
- *de raad voor 1 december 2020 te informeren over de mogelijke startdatum van de pilot*

De motie is aangenomen, waarna de gemeente Nijmegen aan Bibliotheek Gelderland Zuid heeft gevraagd een plan van aanpak te maken.